

מספר קורס: 290.3080
מסטר א 2019-2020

סילבוס הקורס – חשיבה קלינית שנה ג סמסטר א תש"פ

מועד: יום ב' בין השעות 8:30-10:00

מרצים: גב' מלי בן אדיבה, גב' ויקטוריה צ'ארניאק, ד"ר שרה שחף, גב' ענבל פרן-פרח, גב' דלית וילהלם.

שעות קבלה: בתיאום מראש

רמת הקורס: תואר ראשון שנה ג'

דרישות קדם: מדעי יסוד, קורס בריאות וחולי מבוגר שמרני כירורגי וילדים, קורס מבוא לסייעוד קליני, קורס חשיבה קלינית שנה ב'.

מטרות הקורס:

פיתוח מיומנויות חשיבה קלינית בסייעוד:

1. ניתוח מצבים קליניים בהתבסס על:

- ✓ תבניות מובנות
- ✓ השוואה לסטנדרטים
- ✓ השוואה לנורמה
- ✓ השוואה למקרים לא טיפוסיים וחריגים
- ✓ פרשנות אישית

2. ביצוע הקשרים בין סימנים וסימפטומים למצבו הקליני של המטופל

3. ביצוע הקשרים בין מצב קליני ייחודי להתערבויות סיעודיות רלוונטיות

4. שימוש בגופי ידע מדיסציפלינות שונות בניתוח מצבים קליניים

יעדים:

1. הבנה של תהליכי חשיבה של קלינאי בפרקטיקה

2. תרגול מיומנויות שונות של חשיבה קלינית בהקשרים שונים

3. פיתוח רציונל קליני של סטודנט מתחילן

דרישות הקורס:

1.1. נוכחות **חובה** בכל השיעורים **השתתפות פעילה** בשיעור:
1.1 הצגת מפת מושגים – כל סטודנט מציג באחד השיעורים (הנחיות להצגת

מפות מושגים מופיעות בסוף הסילבוס

1.2. הבאת מקרים מההתנסויות הקליניות ובדיקת נושאים שונים בהתנסות

הקליניות - 25%

2. צפייה בהרצאות מוקלטות, קריאת חומר רקע וביצוע בוחן קצר לפני תחילת כל שיעור

– 25%

3. מבחן סוף סמסטר 50% .

4. ציון עובר בקורס - 70

שיטות הלימוד בקורס:

כיתה הפוכה (Flipped Classroom):

1. למידה עצמית לפני השיעור:

- ✓ הרצאה מוקלטת + סרטונים וחומר עזר רלוונטי יהיה באתר הקורס לפני השיעור.
- הסטודנטים מחויבים לצפות בהרצאות המוקלטות לפני השיעור.
- ✓ בתחילת השיעור ייערך בוחן קצר שכל הסטודנטים מחויבים לבצע.

2. למידה פעילה במהלך השיעור:

- ✓ משחקים בקבוצות, דיונים בקבוצות קטנות, ניתוח מקרים במליאה
- ✓ אימון בקבלת החלטות – אבחון מצבים, יצירת סדרי עדיפויות לטיפול ועוד

תנאי מעבר:

1. צפייה מוקדמת בהרצאות המוקלטות
2. ביצוע בוחן קצר לאחר כל שיעור מוקלט בכיתה
3. השתתפות פעילה בכיתה
4. הצגת מקרה בפני הכיתה
5. ציון עובר בקורס - 70

מסגרת הקורס:

הקורס יתבסס על מושגים קליניים מרכזיים. בשיעורים נציג את המושגים, נקשר אותם לפיזיולוגיה, פתופיזיולוגיה, תהליכי אבחון וטיפול רלוונטיים. את המושגים נקשר יחד תוך ניתוח מקרים ומיפוי הקשר בין המושגים הקליניים השונים.

מועדי ההרצאות:

נושא ההרצאה	שבוע
הצגה קצרה של הקורס תרגול בכיתה	שבוע 1 28.10.2019
מושג: מאזן נוזלים ואלקטרוליטים הרצאה לצפייה בבית בנושא: נוזלים בגוף האדם- אנטומיה, פיזיולוגיה	28.10.2019 - 3.11.2019
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 2 4.11.2019
מושג: מאזן נוזלים ואלקטרוליטים הרצאה לצפייה בבית בנושא: מסלול האלקטרוליטיים והנוזלים בגוף	4.11.2019- 11.11.2019

בוחן תרגול בכיתה	שבוע 3 11.11.2018
מושג: מאזן נוזלים ואלקטרוליטים הרצאה לצפייה בבית בנושא: מצבים של הפרה במאזן נוזלים ואלקטרוליטים	11.11.2019- 18.11.2019
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 4 18.11.2018
מושג: מאזן נוזלים ואלקטרוליטים הרצאה לצפייה בבית בנושא: אומדנים והתערבויות רלוונטיות, חישוב מאזן נוזלים	18.11.2019- 25.11.2019
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 5 25.11.2019
הרצאה לצפייה בבית בנושא: טיפול תרופתי בהתערבויות שונות – מניעת טעויות בטיפול תרופתי	25.11.2019- 2.12.2019
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 6 2.12.2019
הרצאה לצפייה בבית בנושא: טיפול תרופתי בהתערבויות שונות – פרמוקינטיקה וטווח השפעה	2.12.2019- 9.12.2019
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 7 9.12.2018
מושגים: חמצון, פרפוזיה (זילוף) הרצאה לצפייה בבית בנושא: מושגי ייסוד – תהליך פיזיולוגי ופתו-פיזיולוגי	9.12.2019- 16.12.2019
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 8 16.12.2019
מושגים: חמצון, פרפוזיה (זילוף) הרצאה לצפייה בבית בנושא: ניתוח המצבים הקליניים של היפוקסיה	16.12.2019- 23.12.2018
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 9 23.12.2019
מושגים: חמצון, פרפוזיה (זילוף) הרצאה לצפייה בבית בנושא: סוגי הלם	23.12.2019- 30.12.2019
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 10 30.12.2019
מושגים: חמצון, פרפוזיה (זילוף) הרצאה לצפייה בבית בנושא: סוגי הלם- התערבויות רלוונטיות	30.12.2019- 6.1.2020
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 11 6.1.2020
מושגים: דלקת - שלמות רקמות, Infection, Inflammation הרצאה לצפייה בבית בנושא: מושגי ייסוד – תהליך פיזיולוגי ופתו-פיזיולוגי	6.1.2020- 13.1.2020

בוחן תרגול בכיתה	שבוע 12 13.1.2020
מושגים: דלקת - שלמות רקמות, Infection, Inflammation הרצאה לצפייה בבית בנושא: תהליכים מאיצים דלקת	13.1.2020- 20.1.2020
בוחן תרגול בכיתה	שבוע 13 20.1.2020
מושגים: דלקת - שלמות רקמות, Infection, Inflammation הרצאה לצפייה בבית בנושא: התערבויות לטיפול במצבי דלקת וזיהום	20.1.2020- 27.1.2020
בוחן תרגול	27.1.2020

ביבליוגרפיה

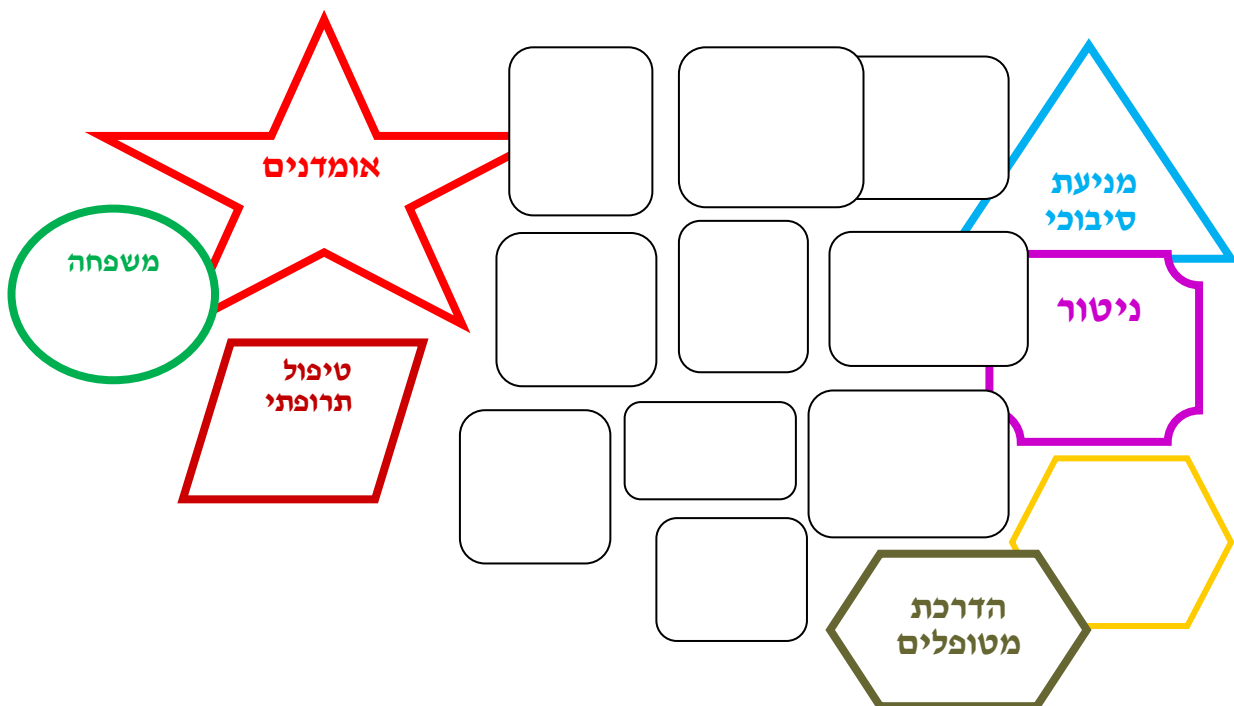
ברן, ר.מ., לוי, מ.ו. (2009). עקרונות הפיזיולוגיה. האוניברסיטה הפתוחה עמודים: 237-420, 255-326.
 תמיר, ע. (2010). גוף האדם אנטומיה פיזיולוגיה ופתופיזיולוגיה. הוצאת המחבר

הנחיות להצגת מפת מושגים על נושא נבחר

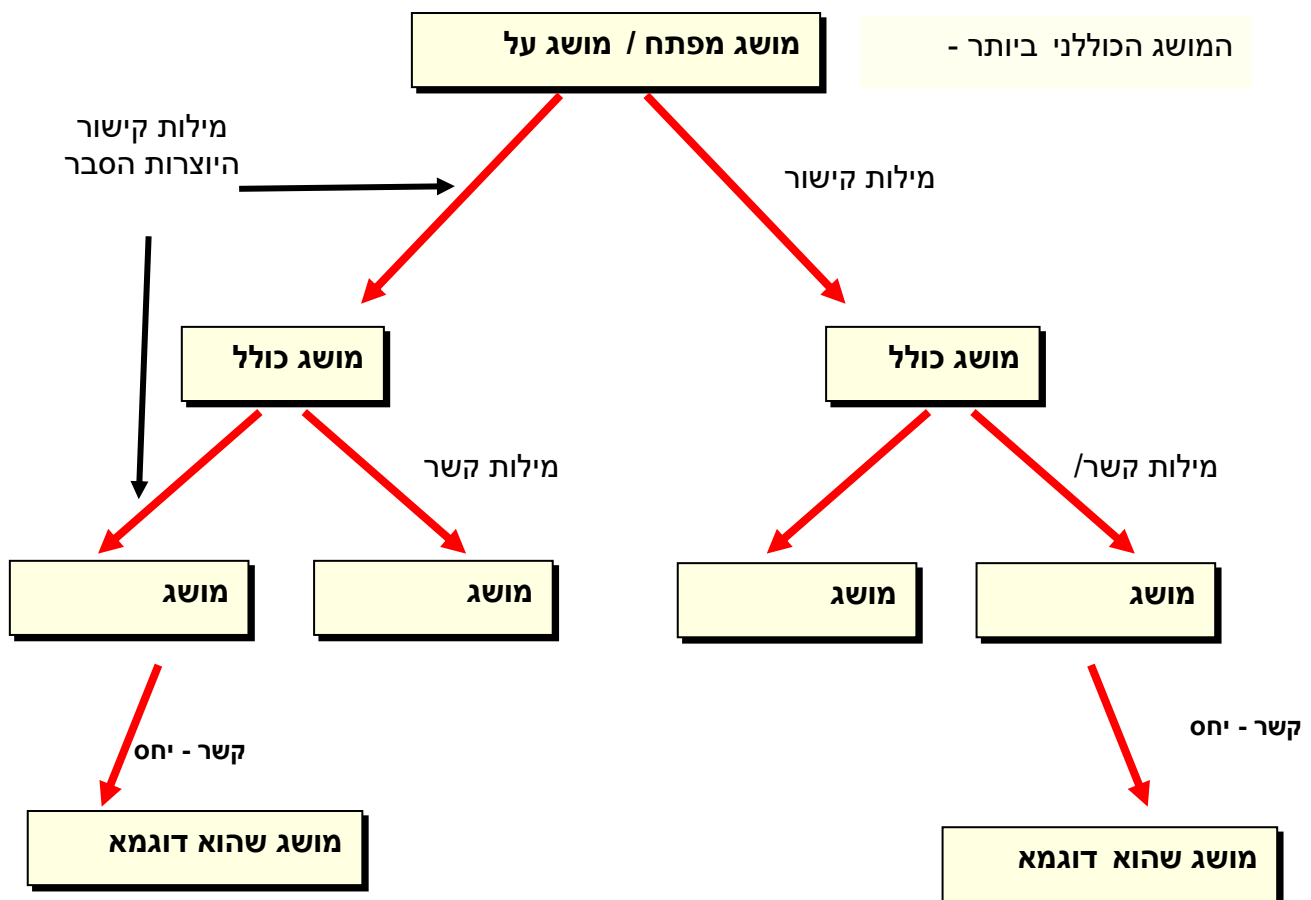
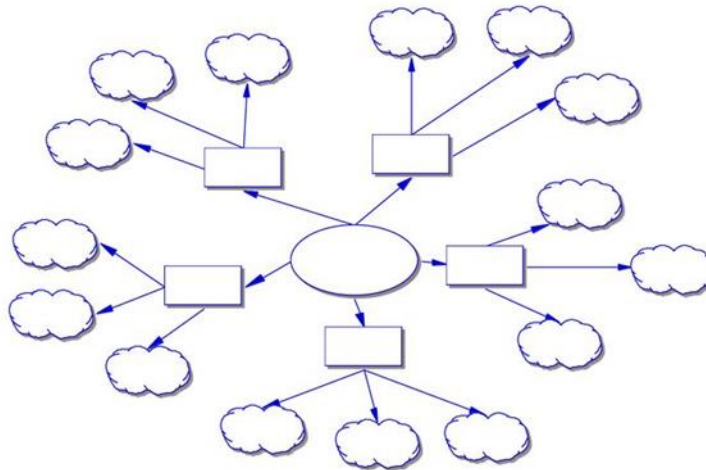
1. בחר את אחד המושגים הקליניים המופיעים במהלך השיעורים בסמסטר
  2. מתוך המושג הגדול יש להתמקד בנושא - בחר נושא להצגה באמצעות מפת מושגים, בהתאם לאחת מהאפשרויות הבאות:
    - 2.1 מושג קטן יותר המרכיב את המושג הגדול שבחרת (לדוג' במאזן נוזלים ואלקטרוליטים – המושג מעבר הנוזלים בין האיברים למרווח השלישי)
    - 2.2 אוכלוסיית מטופלים (לדוג' מטופלים הסובלים מאי ספיקת כליות כרונית)
    - 2.3 סימנים וסימפטומים רלוונטיים (לדוג' בהתייבשות)
    - 2.4 התערבויות רלוונטיות (לדוג' טיפול בהתייבשות אצל קשישים במחלקה פנימית)
    - 2.5 מקרה שהיה לי בהתנסות הקלינית שקשור למאזן נוזלים ואלקטרוליטים
    - 2.6 ניהול הטיפול התרופתי במטופל עם עודף נוזלים
    - 2.7 הדרכת מטופלים הסובלים מהפרה של מאזן נוזלים ואלקטרוליטים
  3. מיפוי מושגים
- מפת מושגים היא תיאור גרפי של מושגים ושל הקשרים ביניהם. הכנתה דורשת הבנה של המושגים שיוכנסו למפה ולברר את משמעותם של מושגים שאינם ברורים. כמו כן, יש לבחון את הקשרים בין המושגים ולחזור ולבחון את יחסי המִדְרָג (היררכיה) ביניהם. את מפת המושגים יוצרים בשלושה שלבים:
- א. זיהוי מושגים – מזהים את המושגים המרכזיים בטקסט הנלמד.
  - ב. מיון מושגים – ממיינים את המושגים לקבוצות.
  - ג. ציון קשרים – מציינים את הקשרים בין המושגים באמצעות קווים מחברים ובאמצעות מילות קישור המתארות את סוג הקשר.
  - 4.
  5. בנה מפת מושגים בהתאם לאפשרויות הבאות: (ניתן להמציא לבד את הפורמט של מפות המושגים).

- 5.1 מפת המושגים היא ייצוג סכמטי של תבניות החשיבה של רצף או "אשכול" של מושגים הקשורים אחד לשני.
- 5.2 במפת המושגים מציגים מינימום של מידע
- 5.3 חשוב להדגים את מהות הקשר בין המושגים
6. את מפת המושגים ניתן להציג באופן הבא:
- 6.1 מצגת עם שני שקפים- שקף אחד מראה את התרשים ושקף אחד מסביר את הקשרים בכותרות
- 6.2 דפים המדגימים את התרשים
- 6.3 ציור על הלוח והסבר מילולי

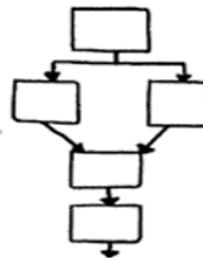
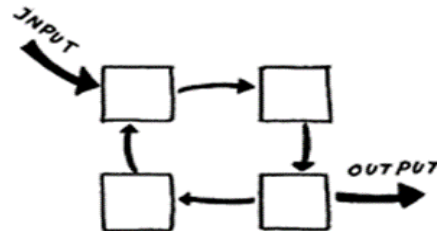
דוגמאות למפות מושגים:

CONCEPT MAP

SYSTEMS Concept Maps

HIERARCHY

